

## 060. Bijbelstudie over A BUN OLEIFBON - HAZAYIT HATOV

### הזית הטוב

#### deel 2: Romeinen 11

Jaren geleden heeft de Eeuwige mij laten zien, dat het christendom niet is zoals Hij het bedoeld heeft, en dan heb ik het niet over bepaalde kerkgenootschappen, maar over het christendom in haar totaliteit! Sterker nog: G'd had in Zijn heilsplan helemaal geen christendom voor ogen en sowieso niet als zelfstandige religie los van Israël! Het was nooit Zijn bedoeling dat er vanuit het geloof in de Joodse Messias een nieuwe religie zou ontstaan, ontgaan van haar Joodse wortels. De komst van de Messias en de bevrijdende boodschap van verlossing door het offer op Golgotha hoort **binnen** de context van het Jodendom en niet daarbuiten! Reeds duizenden jaren geleden heeft G'd het volk Israël uitverkoren om Hem te dienen en om een licht voor de wereld te zijn. Hij heeft Israël echter niet tussen de bestaande volkeren vandaan gehaald en apart gezet, maar Hij heeft dit volk, dat er eerst niet was, speciaal voor dit doel gecreëerd! De Bijbel noemt Israël herhaaldelijk de "Gemeente des Heren" en het was nooit G'ds bedoeling dat er naast deze Gemeente nog een tweede Gemeente zou ontstaan die een eigen leven zou leiden. Men maakt een grote denkfout als men Israël de Gemeente van het Oude Verbond noemt in tegenstelling tot de christelijke Kerk als Gemeente van het Nieuwe Verbond. Aan wie is het Nieuwe Verbond immers beloofd en door wie is het tot ons gekomen? Het antwoord op deze vraag geeft ons de profeet Jeremia: "Ziet, de dagen komen, spreekt de Eeuwige, dat Ik met het huis van **Israël** en met het huis van **Juda** een **Nieuw Verbond** sluiten zal..." (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 31:31). U ziet het: **beide verbonden** heeft G'd met Israël gesloten, zowel het Oude alsook het Nieuwe! Sha'ul haShaliach [de apostel Paulus] schrijft in Romeinen 9:4 ten opzichte van de Joden dan ook zeer terecht: "**Van hun zijn de verbonden**". In meervoud dus! Israël is derhalve zowel de Gemeente van het Oude alsook van het Nieuwe Verbond! Helaas zijn er onder beide verbonden ook altijd al Israëlieten geweest die zich niet aan de afspraken met G'd hebben gehouden, maar onder beide verbonden waren en zijn er ook Israëlieten die wél trouw gebleven zijn aan de Eeuwige! En met hen ging Hij verder. Het ongelovige deel van G'ds volk bleef en blijft wel voortbestaan onder de naam Israël, omdat de Eeuwige ook met hen een plan heeft zoals wij verderop in deze Bijbelstudie zullen zien, maar alleen het gelovige deel van Israël is en blijft de Gemeente des Heren! Onder beide verbonden werden ook de heidenen uitgenodigd om de G'd van Israël aan te nemen als Heer en Verlosser en te delen in Zijn zegeningen! Hiervoor was onder het Oude Verbond de **lichamelijke besnijdenis** de voorwaarde, men moest dus Jood worden. Onder het Nieuwe Verbond echter is de **besnijdenis des harten** de voorwaarde, men hoeft dus géén Jood te worden, maar men ontvangt wél de burgerrechten van Israël met behoud van de eigen identiteit! Er is dus geen enkele reden om te veronderstellen dat de Eeuwige Zijn volk Israël, dat Hij heeft uitverkoren om Zijn Gemeente te zijn, zou hebben verworpen wegens het ongelooft van slechts een déél van dat volk, net zo min als dat Hij aan de gelovige heidenen de toegang tot Zijn gemeente zou ontzeggen omdat een deel van de heidenen ongelovig is! Neen, de rol van Israël als Gemeente van Adonai is nog niet uitgespeeld. Zonder Israël is de Gemeente ontworteld. Sha'ul schrijft in de Romeinenbrief drie hele hoofdstukken om dit aan de gelovigen uit de heidenen duidelijk te maken. Helaas kwam zijn betoog blijkbaar toch niet overtuigend bij hen over gezien de geschiedenis van ruim 2000 jaar. Er is onder niet-joodse christenen een welhaast onuitroeibare neiging Yeshua, die zij 'Jezus' noemen, te annexeren ten koste van het jodendom. Dit komt bijzonder duidelijk tot uitdrukking in de vervangingsleer, namelijk dat de Kerk in de plaats van Israël zou zijn gekomen. In veel christelijke publicaties wordt Yeshua uitgespeeld tegen het Jodendom van zijn tijd, alsof Hij zelf niet volop Joods was en leefde in gehoorzaamheid aan de Tora. In de jaren 80 is er een levendige discussie onder vele nieuwtestamentici op gang gekomen over deze materie, met directe gevolgen ook voor het verstaan van Sha'ul haShaliach [de apostel Paulus] en zijn brief aan de Romeinen. Yeshua en

Sha'ul waren allebei orthodoxe Joden, en dat te erkennen heeft nogal wat consequenties voor onze kijk op תנ"ך TeNaCH [het Oude Testament] en onze visie op de toekomst. Toch niet alleen van traditionele, maar ook of zelfs juist van evangelische christenen vraagt dat een fundamentele doordenking van hun posities. Velen denken nog steeds vanuit de Gemeente als gemeenschap van voornamelijk gelovigen uit de volken, waar zich ook bekeerde Joden mogen aansluiten. Sha'ul daarentegen heeft het in verband met de identiteit van de Gemeente over de edele olijfboom Israël! Hij denkt allereerst aan het in Yeshua gelovende deel. Zij, de Messiasbelijdende Joden, zijn de eerstelingen die er zorg voor dragen dat de hele oogst geheiligd is. En de heidenen? Die zijn er volgens Sha'ul gewoon bij gekomen en niet in de plaats van! Als er toekomst is, is het Israëls toekomst. Als er hoop is, is het Israëls hoop, en de gelovigen uit de volken mogen daarin delen. Uit de hele Romeinenbrief blijkt overduidelijk, dat Sha'ul niet is overgelopen tot de heidenen, maar hij bleef evenals alle Messiasbelijdende Joden van zijn tijd trouw aan zijn volk. Dat hij de "apostel der heidenen" werd, was eigenlijk een puur Joodse taak, namelijk heidenen tot geloof te brengen in de G'd van Israël! Zijn betoog in Romeinen 9-11 zou je kunnen samenvatten met: de onveranderde beloften van G'd aan Israël (ook m.b.t. de komst van de Messias) èn het evangelie van de zondevergeving voor alle mensen door het geloof in de gekomen Messias Yeshua! De meeste bijbeluitleggers gaan ervan uit dat de gemeente te Rome, die bestond uit Joden en heidenen, ontstaan was vanuit de synagoge en samenkomsten hield in kleine huisgemeenten, zoals blijkt uit Rom 16:5, waarin Sha'ul schrijft: *"Groet insgelijks de gemeente bij hen aan huis - Taki a gemeente odi tu, disi de na a oso fu den!"* Verder constateren wij bij de huisgemeenten in Rome een goede kennis van de Hebreeuwse Bijbel, gezien de 58 aanhalingen uit תנ"ך TeNaCH in de Romeinenbrief. In vers 1 van hoofdstuk 7 zegt Sha'ul het zelfs expliciet: *"Ik spreek immers tot wie de Tora kennen - Bikasi mi de taki nanga suma, disi de sabi a Wét!"* Helaas is er later toch een moment geweest dat de Joodse wortels van het christendom zijn afgesneden. Daardoor zijn op den duur met de Joodse geloofsbeleving ook de Bijbelse feestdagen en de heilige Shabat uit de ontjoodste Gemeente verdwenen. Eeuwenlang kende bijna niemand meer de Hebreeuwse naam van Jezus Christus: Yeshua haMashiach! Veel christenen bidden in het 'Onze Vader' vaak: "Uw wil geschiede" zonder te beseffen wat Zijn wil is, omdat zij uit het oog hebben verloren dat Hij Zijn wil via Zijn volk Israël in de Tora aan ons heeft bekendgemaakt, de zogenaamde 'wet', die velen als afgedaan en dus niet meer van toepassing beschouwen. Er is zo veel openbaring die gegeven is binnen de intimiteit van G'ds volk Israël, waar de Kerk nog weinig zicht op heeft. En toch ben ik ervan overtuigd dat de Eeuwige in de אחרית הדימים Acharit haYamim [de laatste dagen], de tijd waarin wij nu leven, Zijn Gemeente wil herstellen. Hij leidt haar terug naar haar Joodse wortels! Eerst aarzelend, maar nu steeds sneller en omvangrijker stroomt kennis over het wezen van G'ds volk Israël, dat het wezen van de Eeuwige toont, de Gemeente binnen. De Hebreeuwse taal, de bijbelse gebruiken, de Joodse manier van denken, de studie zoals ons Beit Midrash, veel is lang verborgen geweest, maar wordt nu geopenbaard. Wij staan aan de vooravond van een totale omwenteling van de nieuwtestamentische geloofsgemeenschap, die de reformatie in de schaduw zal stellen door de overweldigende veranderingen die de Eeuwige in de Gemeente teweeg zal brengen! Het besef zal toenemen, dat de gelovigen uit de volken in deze gesecculariseerde wereld alleen maar kunnen blijven bestaan als zij geënt zijn op de edele olijfboom Israël en de olie van zijn wezen, van **Zijn** wezen, door ons allen stroomt! Zonder Israël is er geen toekomst, zonder Israël is er geen Gemeente met een hoofdletter, wel ontelbare gemeenten met een kleine "g"! De Gemeente moet terug naar af, back to the roots! Men moet leren beseffen dat het huidige christendom in de eerste eeuw ontstaan is als een Messiasbelijdende gemeenschap binnen het Joodse volk dat in zijn eigen land, **Zijn** eigen land Israël leefde. Dit feit zegt iets over het karakter en de **identiteit** van de Gemeente, en G'd heeft nooit gezegd, dat er hieraan iets zou moeten veranderen.

### De tenten van Sem

Doordat niet iedere Israëliet Messiasbelijdend was en is dachten echter veel gelovigen uit de heidenen, dat de Joden hierdoor hun rechtmatige positie in de Gemeente hadden verloren en dat de heidenen daardoor het recht hadden verkregen om ingrijpende veranderingen in de Gemeente te mogen doorvoeren. Sterker nog: ze namen de zaak gewoon over! Dit pijnlijke

misverstand uitte zich in de opvatting dat de Kerk in de plaats van Israël gekomen was! Ik kan het niet nalaten om in dit verband opnieuw onze zuster Rebecca de Graaf te citeren: "Telkens weer komt er een golf christenen, die luidkeels verkondigen: 'Wij als nieuwtestamentische gemeente zijn in de plaats van Israël gekomen.' Ik zie dat als de grootste kraakactie aller tijden. Zij hebben blijkbaar niet door dat ze in feite bezig zijn om de woorden, gesproken door Mozes en de profeten, van hun kracht te beroven. Wanneer G'd door de mond van Noach spreekt: *'G'd breide Jafet uit en hij wone in de tenten van Sem'* (Gen. 9:27), dan wordt daar een plan ontvouwd dat tot op deze dag van vandaag ook *uitgevoerd* is, ondanks alle uit- of inlegkunde van kerken en kringen door de eeuwen heen. Toch, wanneer je zo rondkijkt, lijkt het of dat niet waar is. Want wat zien we over de hele wereld? Jafet heeft niet slechts een plaatsje ingenomen in de tent van Sem. We zien dat de nakomelingen van Jafet **breedduit** zijn gaan zitten in de tenten van Sem en zich tot hoofdbewoners hebben uitgeroepen. Dat wil dus eigenlijk zeggen: Sem eruit en Jafet erin! Ternauwernood mag er eens een Semiet in de tent van Jafet komen, als hij of zij zich maar gedraagt als de Jafetieten. Zij hebben de tenten van Sem gekraakt! 'Sem heeft afgedaan', prediken zij. 'Wij zijn in de plaats van Sem gekomen.' Wanneer wij echter naar Mozes en de profeten luisteren en naar de apostelen, dan gaan we zien dat wat Noach geprofeteerd heeft, niet zo bedoeld was. Het heeft G'd behaagd, uit alle volkeren Israël te verkiezen om Yeshua geboren te doen worden. Yeshua werd geboren uit een Joodse moeder, is zelf Jood, een Semiet! Yeshua, Israël's Messias, is de Heiland der wereld. Daarom, wie deze Yeshua, de Messias, aanneemt, komt in de tenten van Sem. Zo was het *bedoeld* en zo *is* het ook! Maar wat is er dan gebeurd waardoor men dat niet meer ziet? Om antwoord te kunnen geven op deze vraag moeten we ver terug gaan in de kerkgeschiedenis. In het begin bestond het overgrote deel van hen die zich achter Yeshua schaarden uit Joden. Er was geen sprake van een 'christelijke kerk'. Ik hoorde onlangs een dominee preken over de 120 'christenen', die aan het bidden waren in de Bovenzaal voor de uitstorting van de Heilige Geest. Dat is natuurlijk onzin, er waren 120 Joden aan het bidden! Het probleem is dat men het nietverharde deel van Israël 'christenen' is gaan noemen en men staat er niet meer bij stil dat dit Messiasbelijdende Joden waren! Pas veel later waren er gemeenten die uit Joden en heidenen bestonden. Paulus de Jood, die een speciale bediening voor heidenen had, heeft een ernstige waarschuwing gericht aan zijn gelovige broeders en zusters uit de volken. U kunt dat lezen in Romeinen 11. Deze gelovigen gingen zich blijkbaar verheffen boven hun Joodse broeders en zusters, en wel zó dat Paulus reeds in het eerste vers moet schrijven: *'Ik vraag dan, heeft G'd Zijn volk verstoten? Dat zij verre (volstrekt niet)! G'd heeft Zijn volk niet verstoten dat Hij tevoren gekend heeft.'* Kennelijk waren dit soort gedachten opgekomen onder de gelovigen uit de heidenen. **En dáár begonnen ze al de tent van Sem te kraken!** Want Paulus zegt in vers 18 van datzelfde hoofdstuk: *'Beroem u niet tegen de takken. Indien gij u ertegen beroemt; niet gij draagt de wortel, maar de wortel ú!'* Met andere woorden: jullie zijn géén hoofd- maar **medebewoners, medeburgers** van de heiligen en huisgenoten G'ds (Efezen 2:11). Door de eeuwen heen heeft er helaas een ontwikkeling plaatsgevonden in de christelijke Kerk, waarvoor Paulus in zijn brief aan de Romeinen al zo gewaarschuwd had. De kerken hebben zich in de tent van Sem genesteld als waren zij de hoofdbewoners! Er zijn andere naambordjes op Sems tent aangebracht: rooms-katholiek, grieks-orthodox..., ach vult u zelf maar verder in. Men is volkomen vergeten dat Sems naambordje op de deur **staat** en men doet alsof het erop **heeft** gestaan! Het droevigste van alles is de *houding* die Jafet aanneemt tegenover Sem. Heeft Paulus niet aan de gemeente in Efeze geschreven: *'Bedenkt daarom dat gij, die vroeger heidenen waart naar het vlees en onbesneden genoemd werd door de zogenaamde besnijdenis, die werk van mensenhanden aan het vlees is, dat gij te dien tijde zonder Messias waart, uitgesloten van het burgerrecht Israëls en vreemd aan de verbonden der belofte, zonder hoop en zonder G'd in de wereld'* (Efezen 2:11-12)? Misschien zult u zeggen: is dat nu zo nodig om dit allemaal naar voren te halen? Ik meen van wel. Ik las het boek 'Israël, je kunt er niet omheen', geschreven door Evert v.d. Poll. De schrijver heeft het mijns inziens goed begrepen. Hij zegt, in een oproep tot steun aan Israël: 'In G'ds plan met deze wereld neemt Israël een centrale plaats in want elke zegen die Hij de mensheid gaf, gaf Hij via Israël: het Oude Testament en de tien geboden, Jezus de Verlosser en het Nieuwe Testament. Het verlossingswerk van Jezus en de uitstorting van de Heilige Geest vonden plaats in Jeruzalem. Het waren Joodse apostelen en evangelisten die

hun leven gaven voor de verspreiding van het evangelie onder de heidenen...' Deze Van der Poll, een Jafetiet, ziet het naambordje van Sem wèl op de deur staan. Misschien kunnen zij die de tent van Sem nog steeds bezet houden, van het bovenstaande iets leren, namelijk een bescheidener houding tegenover Israël, dat nog steeds G'ds volk is. Geen kraak-actie dus van de tent van Sem! Mijn vraag aan de gelovigen uit de volken is: zoudt u willen inschikken en plaats maken voor uw Joodse broeders en zusters, zodat u samen met hen in de tent van Sem kunt wonen en u samen één lichaam wordt, zoals bedoeld is?" - Tot zover Rebecca de Graaf. Inderdaad, de Gemeente, de tent van Sem, biedt plaats aan ons allemaal, maar laten wij niet vergeten wiens naam op het bordje staat! De Eeuwige heeft dit naambordje nooit verruild voor een ander. Om dat goed tot ons door te laten dringen zullen we Romeinen 11 vers voor vers grondig moeten bestuderen. Reeds vanaf het begin van de toetreding van niet-joden tot de Gemeente hebben de gelovigen uit de volken de tijdelijke en slechts gedeeltelijke verharding van de Israëlieten verkeerd begrepen en daaruit geconcludeerd, dat G'd Zijn volk verstoten en door de Kerk uit alle volken heeft vervangen. Met alle overtuiging en bewijskracht die hij maar aan kon voeren, verzette Sha'ul zich hiertegen in hoofdstuk 11 van zijn brief a.d. Romeinen.

### Israël slechts ten dele verworpen (Romeinen 11:1-10)

*"Ik vraag dan: G'd heeft Zijn volk toch niet verstoten? Volstrekt niet! Ik ben immers zelf een Israëliet, uit het nageslacht van Avraham [Abraham], van de stam Binyamin [Benjamin]. G'd heeft Zijn volk niet verstoten, dat Hij tevoren gekend heeft. Of weet gij niet, wat het schriftwoord zegt in de geschiedenis van Eliyahu [Elia], als hij Israël bij G'd aanklaagt: Adonai, Uw profeten hebben zij gedood, Uw altaren hebben zij omvergehaald; ik ben alléén overgebleven en mij staan zij naar het leven. Maar wat zegt de G'dsspraak tot hem? Ik heb Mij zeventuizend man doen overblijven, die hun knie voor Ba'al niet hebben gebogen. Zo is er dan ook in de tegenwoordige tijd een overblijfsel gelaten naar de verkiezing der genade. Indien het nu door genade is, dan is het niet meer uit werken; anders is de genade geen genade meer. Wat dan? Hetgeen Israël najaagt, heeft het niet verkregen, maar het uitverkoren deel heeft het verkregen, en de overigen zijn verhard, gelijk geschreven staat: G'd gaf hun een geest van diepe slaap, ogen om niet te zien en oren om niet te horen, tot de dag van heden. En David zegt: Hun tafel worde tot een strik en een net, en tot een aanstoot en vergelding voor hen. Laten hun ogen verduisterd worden, zodat zij niet zien, en doe hun rug voorgoed zich krommen!"*

**Surinaams:** "We, mi aksi now taki: Sonten Gado ben trowe En pipel? No, kweti kweti! Bikasi mi srefi de wan Israelsuma tu, fu a siri fu Avraham, fu Binyamin famiri. Gadon o ben trowe En pipel, disi En ben sabi na fesi kba! Un no sabi, san Buku de taki fu Eliyahu [Elias]? Fa a ben go tanapu na Gado fesi, kragi Israel taki: Masra, den kiri den profeiti fu Yu, én den altari fu Yu den broko; mi wawan libi abra, én den suku fu kiri mi tu. Ma san Gado ben piki en? A taki: Mi ben meki sebidusun sma libi abra gi Mi, disi no ben boigi den kni gi Ba'al. We, so srefi a de tu na ini disi ten noya suma de, disi Gado ben ferkisi nanga En gnade. Ma efu a de nanga gnade, dan a no de fu den bun wroko ede; efu no so, gnade no sa de gnade moro. Ma efu a de nanga den bun wroko, dan a no de gnade moro; efu no so, den bun wroko no sa de bun wroko moro. We, fa a de dan? Asani, disi Israel de suku, dati a no ben kisi; ma den, disi Gado ben ferkisi, na den ben kisi asani, den trawan ati tan tranga. Leki Buku de taki: Gado ben gi den wan yeye, disi meki den mu sribi doro; A gi den ai, fu den no mu si, nanga yesi, fu den no mu yere, te leki tide. Én David de taki: Meki den tafra tron wan tetei nanga wan trapu gi den, én wan ston na pasi, disi meki den fadon, én wan strafu! Meki den ai kon dungru, fu den no kan si, bendi den baka fu den alaten!"

**Hindoestaans:** "Tab ham puchila: Jab Israel logan na mángis Parmeswar ke bāt sune, tab ka, u ápan játi ke chor deis hai? Na, kabhi na! Ham to ek Israel ke ádmi báti. Ham Avraham ke aulád aur Binyamin ke kul me ke hai. Parmeswar ápan játi log ke apane khátin cunis raha, aur usabke kabhi na choris hai! Tulog to jáne hai ki okar pustak me kaun káháni Eliyahu [Elia] ke bise me likhal hai. U dusar Israel log ke bise me orhan dewat raha aur bolis: He Prabhu, usab tor sanesian ke már dháris hai aur tor balidán jaráwe ke tafra ulut deis hai. Kháli ham bacal báti, aur ulog mánge hai hamme bhi már dháre. Tab Parmeswar ose ka bolis? Bolis: Na, Ham aise karli hai ki abbe sát hájár biswási mardána na mánge hai ápan gáthi par girke nakli bhagwán Ba'al ke ádar kare. Ab ke tem me Parmeswar ápan bhalái me bhi aise karis hai ki kuch cunal wála Israel log okare me biswás

kare hai. Aur jab okar bhalái dwára aise bhail hai, tab i na ulogke bhala kám dwára bhail hai. Parmeswar ke bhalái to Parmeswar ke bhalái hai. Tab ka bhail? Israel ke játi cáhe kausis karat raha Parmeswar se ek howe ke, tabbo na kar páis. Baki oman se u kuch jane ke cunke apane se ek karis. Aur ekwan na mángat raha Yeshua me biswás kare, ohi se usab hardame auro thethar hoi gail. Okar pustak me to likhal hai ki: Parmeswar ulogke jaise gahira suta deis hai jeme usab okar kám na samajh páwe. Ulogke ákhi aur kán hai, baki tabbo na dekh aur sun páwe hai. Aur ulogke hálat áj talak oisane hai. Parmeswar ke pustak me bhi likhal hai ki rája David ose bolis raha: Aise kariho ki jaun cij ulogke accha lage hai usabke bahut musibat dewe. logke ápan rasta par girái deihe, tab ulog ápan karni ke phal páiga. Aise kar deihe ki ulog kuch na samajh páwe. Aur ulogke bahut dukh deiho jeme ulog sada ke liye jhukke cale!” **Javaans:** “Para sedulur, senajan ngono, aja mikir nèk Gusti Elohim nyingkuri bangsa Israèl. Ora ngono, wujuté aku iki ya wong Israèl, turunané Bapa Avraham sangka Bapa Binyamin. Gusti Elohim ora nampik bangsa sing wis dipilih kawit wiwitané Kowé mesti ngerti ayat sangka Kitab sing nyritakké dongé nabi Eliyahu [Elia] ngelahké bangsa Israèl nang ngarepé Gusti Elohim. Nabi Eliyahu ngomong ngéné: Duh Gusti, bangsa Israèl matèni nabi-nabi sing mbok kongkon teka. Wong-wong ngrusak altar-altar sing dienggo kurban marang Kowé. Namung aku déwé sing ijk urip lan saiki wong-wong ya pada arep matèni aku. Nanging sakjané tembung kuwi ya ora patèka bener, awit Gusti Elohim semaur ngéné marang nabi Eliyahu: Ora, ora namung kowé déwé sing ditinggal, awit kejaba kowé Aku ijk nduwé wong pitung èwu sing kenèng tak jagakké, wong sing ora gelem nyembah marang retya Ba’al. Para sedulur, ing jaman saiki ya pada waé karo jaman mbiyèn, tegesé, ijk ènèng turahané bangsa Israèl setitik sing wis dipilih karo Gusti Elohim kaya awaké déwé iki, jalaran Gusti Elohim kepéngin ngétokké kabetyikané. Gusti Elohim enggoné milih ora ndelok penggawéné wong-wong kuwi, ora, nanging namung jalaran sangka kabetyikané Gusti Elohim déwé. Semunggoné sangka penggawéné wong-wong, tibaké kabetyikané Gusti Elohim ya ora wujut kabetyikané tenan. Para sedulur, kuwi ngéné: senajan bangsa Israèl kepéngin dianggep bener karo Gusti Elohim, nanging ora ketampa. Namung wong setitik sangka tengahé bangsa Israèl sing ketampa, kuwi sing wis dipilih karo Gusti Elohim. Liyané kabèh pada dadi wangkot atiné lan ora bisa pretyaya marang Gusti Elohim kaya sak mestiné. Pantyèn tyotyok karo sing ketulis nang Kitab sing uniné ngéné: Ati lan pikirané wong-wong kuwi wis digawé gabuk karo Gusti Elohim, dadiné tekan sepréné wong-wong mau ora bisa weruh karo mripaté lan ora bisa krungu karo kupingé. Ratu David uga wis tau ngomong ngéné: Duh Gusti, bangsa Israèl mikir nèk ketampa, jalaran Kowé wis ngekèki wèt-wètmu marang bangsa kuwi. Mulané aku nyuwun marang Gusti, supaya ndunungké marang bangsa Israèl, nèk ora ketampa. Pada kagèta kaya kéwan kagèt nèk kenèng pasangan kaé lan nitèni, nèk pada nerak wèt-wètmu. Aku nyuwun, wong-wong kuwi disetrap kaya sak mestiné. Pada petenga angen-angené, supaya ora bisa dunung tembungmu lan supaya pada bungkok kemomotan kasusahané!” (Rom. 11:1-10). Het was dus de Eeuwige zelf, die hen gaf “een geest van diepe slaap, ogen om niet te zien en oren om niet te horen.” Laten we dat goed tot ons doordringen! Alleen de uitverkoren Israëlieten, G’ds **kinderen naar de Geest**, zij die van tevoren door Hem gekend waren, verkregen rechtvaardiging, de anderen, de rest van Israël, de **kinderen naar het vlees**, werden tijdelijk verhard. Sha’ul deed zijn uiterste best om uit te leggen, dat dit noodzakelijk was om ook de heidenen in G’ds heilsplan te kunnen betrekken! Een dreigend **misverstand**, later in de geschiedenis van de Gemeente helaas een steeds grotere rol spelend, was de mening over Israël als volk van G’d nadat het zijn Messias had afgewezen en verworpen, dat de Eeuwige daarom hetzelfde ook voorgoed gedaan zou hebben met Zijn hele volk Israël. Sha’ul is er kort en bondig over: “Geen sprake van! Ik ben nota bene zèlf een volbloed Jood!” Het is waar: velen van de Joden hebben Yeshua en daarmee de enige weg tot hun behoudenis afgewezen, maar niet allen! De onderstelling daarvan wijst Sha’ul af met de woorden: “Dat zij verre!” In géén geval wil hij zulk een onderstelling toelaten. Vers 2a zegt eigenlijk: “De Eeuwige heeft Zijn volk absoluut niet verstoten, dat Hij al een hele tijd geleden heeft aangeworven als persoonlijk eigendom”. Het bestaan van Israël tot op de dag van vandaag is het bewijs van het geduld dat G’d met Zijn volk, de Israëlieten heeft! Maar de Eeuwige heeft onderscheid tussen hen gemaakt. Terwijl de grote massa het Evangelie afwijst is er wel een uitverkoren overblijfsel van gelovige Joden, dat gerechtigheid en leven verkreeg door het geloof in Yeshua haMashiach! Sha’ul toont aan dat hijzelf één van hun is: “Want ik ben ook een Israëliet”; alsof hij zeggen wilde: “Zou ik beweren

dat àlle Joden verworpen zijn? Dan zou ik immers mijn eigen aanspraak vernietigen en mijzelf ook verworpen zien!” Hij zegt dat, evenals ten tijde van Elyahu haNavi [de profeet Elia], zo ook nu, dat uitverkoren overblijfsel in werkelijkheid véél groter was dan iemand ooit zou denken. Altijd is het volk Israël geestelijk gedragen door zo'n gelovige rest. Betreffende dit overblijfsel hebben wij nog op te merken vanwaar het komt, namelijk uit de vrije genade G'ds, Zijn genade die de werken uitsluit. De eeuwige verkiezing, in welke het onderscheid tussen de één en de ander zijn oorsprong neemt, is louter uit genade en niet ter wille van vooruit geziene goede werken, want als dát zo was, dan zou het geen genade meer zijn. Zeker, Israël is gestruikeld, althans een deel van Israël, maar niet zo gestruikeld om te blijven liggen. Shaul zegt: “Absoluut niet!” Israël zal weer opstaan!

### **De struikeling van Israël, het heil der heidenen (Romeinen 11:11-24)**

Door hun ongehoorzaamheid en tijdelijke afwijzing van Yeshua is het heil tot de heidenen gekomen om de Joden tot jaloersheid te wekken, zoals Sha'ul schrijft: *“Ik vraag dan: zij zijn toch niet zó gestruikeld, dat zij wel vallen moesten? Volstrekt niet! Door hun val is het heil tot de heidenen gekomen, om hen tot naijver op te wekken. Betekent nu hun val rijkdom voor de wereld en hun tekort rijkdom voor de heidenen, hoeveel te meer hun volheid! Ik spreek tot u, heidenen. Juist omdat ik apostel der heidenen ben, acht ik dit de heerlijkheid van mijn bediening, dat ik zo mogelijk de naijver van mijn vlees en bloed mocht opwekken, en enigen uit hen behouden. Want, indien hun verwerping de verzoening der wereld is, wat zal hun aanneming anders wezen dan leven uit de doden? Zijn de eerstelingen heilig, dan ook het deeg, en is de wortel heilig, dan ook de takken. Indien nu enkele van de takken weggebroken zijn en gij als wilde loot daartussen geënt zijt en aan de saprijke wortel van de olijf deel hebt gekregen, beroem u dan niet tegen de takken! Indien gij u ertegen beroemt: niet gij draagt de wortel, maar de wortel u! Gij zult dan zeggen: ‘Er zijn takken weggebroken, opdat ik als loot geënt zou worden.’ Goed! Zij zijn om hun ongeloof weggebroken en gij staat door het geloof. Wees niet hoogmoedig, maar vrees! Want indien G'd de natuurlijke takken niet gespaard heeft, Hij zal ook u niet sparen. Let dan op de goedertierenheid G'ds en zijn gestrengheid: over de gevallen gestrengheid, maar over u goedertierenheid G'ds, indien gij bij de goedertierenheid blijft; anders zult ook gij weggekapt worden. Maar ook zij zullen, wanneer zij niet bij hun ongeloof blijven, weder geënt worden; G'd is immers bij machte hen opnieuw te enten. Want indien gij uit de wilde olijf, waartoe gij naar uw natuur behoort, weggekapt en tegen uw natuur op de edele olijf geënt zijt, hoeveel te meer zullen dezen, naar hun natuur, op hun eigen olijf geënt worden.”* **Surinaams:** *“We, mi aksi now taki: Ofasi? Na fu dat ede den ben naki futu, fu den musu fadon? No, kweti kweti! Ma disi den fadon, nanga dati den heiden ben feni a bun libi, fu meki den Dyu kon dyarusu, feti tu na den baka. We, efu now a fadon fu den ben meki ala kondre feni bun; én disi den kon so pikinso, efu dati de wan bun ede fu den heiden; fa sani sa waka dan, efu a nomru fu den Dyu, disi de bribi, kon furu? Bikasi mi de taki gi unu, di ben de heiden, taki: di mi de wan apostel fu den heiden, fu dat ede mi wani preise a wroko fu mi; sonten mi kan meki den, disi de fu mi pipel srefi, kon dyarusu te den feti na unu baka, meki wan tu fu den sili fu den feni bun. Bikasi efu nanga dati, disi Gado ben trowe den fu didyonsro, ala kondre kon fersun baka nanga En; sani sa kon dan, te Gado sa teki den baka? A no ala dedesma sa kisi libi baka dan? Bikasi efu a fosi syurdeigi de santa, dan a heri lala brede de santa tu; en efu a lutu de santa, dan den taki fu a bon de santa tu. Ma awansi wan tu fu den taki broko, en yu, di ben de wan wildri oleifbon taki, kon fasi na mi na presi fu den taki, disi broko komopo, én so yu kisi afu fu a lutu én fu a fatu, di de na ini a bon. Toku yu no mu meki yu srefi bigi, ferakti den tra taki. Ma efu yu meki yu srefi bigi, toku yu mu sabi taki, a no yu de tyari a lutu, ma a lutu de tyari yu! Sonten yu sa taki: ‘Ya, den taki broko komopo, nomo fu mi kon fasi na ini.’ A tru! Den broko komopo fadon, fu di den no ben bribi; én yu tanapu de, fu di yu de bribi: Luku bun, no kisi heimemre, ma frede fu yu srefi! Bikasi di Gado ben du so nanga den leti taki, sonten A kan du so srefi nanga yu tu. Fu day ede yu mu poti memre na a bun-ati én na a tranga strafu fu Gado: a tranga strafu yu de si na den, disi ben fadon; ma a bun-ati fu En yu de si na yu srefi, efu yu de tan na ini a bun-ati fu En; efu no so, En sa koti puru yu tu! Ma den trawan, efu den no tan na ini a tranga-ati fasi fu no bribi, den sa kon fasi baka na a bon; bikasi Gado de tranga nofo, fu fasi den baka na ini. Bikasi di Gado ben koti puru yu na a oleifbon, disi ben de wan wildri bon, so leki fa a ben gro, A fasi yu na ini a bun*

oleifbon trafasi leki fa yu ben gro; a no moro esi A sa teki den, disi de En taki srefi srefi, fasi den na ini a bon fu den?” **Hindoestaans:** “Ab ham puchila ki: Ka, Israel ke játi ápan rasta par aisan gir gail hai ki usab kabhi na uthke thara hoi páiga? Na, tanko na. Baki jab ulog na mángat raha biswás kare, tab Parmeswar ápan bát dusar játi log ke jana deis jeme ulog páp-burái me se bac jái. I rakam se Israel logan dusar ját ke dekhke bhi mángi okar bát sune aur bac jái. Aisane Israel log ke be-biswás dunia bhar khát bahut faida hoi gail hai. Ulog na mángat raha Yeshua me biswás kare, ohi se Parmeswar ekwa játi log ke jáda bhalái kare lagal. Tab jab Israel ke játi ose pura taur se ek hoi jáiga, tab ulogke biswás dunia bhar ke ketana auro faida hoiga! Ham i citthi likhila tulog khátin jaun Israel ke játi na hai. Parmeswar to hamme gair játi log ke lage patháis hai khus khabar Mashiach [Masih] ke bise me batáwe ke. Aur ham ápan kám bahut auro khusiáli me karti jab ham kuch kar sakti ki hamár játi tulogke dekhke biswás kari. Tab ulog me se kuch jane bhi bac jáiga. Jab Parmeswar ápan háth bator leis ápan játi ke bhalái kare khátin, tab u suru karis dunia ke ekwan játi ke ápan sanghatia banáwe ke. Tab ketana bisál rahiga jab u Israel játi log ke lautke apana leiga! Tab u tem par aisan khusiáli rahiga jaise maral manai logan ji utháwal gail hai! Jab khet ke pahila phal Parmeswar khátin alag karal gail hai, tab khet bhar ke phal okar hai. Aur jab per ke sor Parmeswar khátin caharáwal hai, tab per ekdam se okar hai. Israel ke játi jaise ekgo bowal jaitun ke per hai, aur tulog jaise jangali ke per báte. Ek din Parmeswar bowal per me se kuch dárhi kátke nikár leis, tab tulogke opar entar karis. Ab tulog bowal per ke accha sor me se haria hai. Baki tulogke na cáhi apane ke barwargi kare ke. Tulog to kháli entar karal wála dárhi báte. Yád karihe ki dárhi sor ke na barháwe hai, baki sor dárhi ke. Sáit tulog me se koi boliga ki: ‘U dárhi kátal gail hamár khátin jagaha banáwe ke.’ Ha, i bát sac hai, baki na bhulái ja ki ulog hatáwal gail hai ápan be-biswás dwára. Aur tulog huwa rahihe jab talak tulog Parmeswar ke bát me biswás karihe. Apane ke usabse barka na mán, baki bacáike rahihe. Parmeswar pahila dárhi kátke nikár deis hai. Aur jab tulog ápan biswás chor deihe jaise Israel log karis hai, tab u tohulogke bhi na bacáiga. Yád karihe ki Parmeswar manai log ke na kháli bhalái kare hai, baki bhi saja dewe hai. Je na mánge hai bát sune, u saja páiga. Baki jab tulog Parmeswar ke uppar bharosa karat rahihe, tab u tulogke bhalái kariga. Aur jab tulog aise na karihe tab u tulogke dur hatái deiga. Baki jab Israel ke játi suru kariga Yeshua me biswás kare ke, tab Parmeswar ohulogke entar kariga. Oke to sakti hai i kám kare ke. Parmeswar tulogke jangali per ke dárhi ghat bowal jaitun ke per par entar karis hai. Tab u ketana auro accha se Israel logan ke ohi per par entar kar sakiga.” **Javaans:** “Para sedulur, apa wong nèk kesandung sampèk tiba kaé terus mengkurep terus? Mesti ora, mesti bakal tangi menèh. Semono uga bangsa Israèl, sakwisé ketampik, mosok ora bisa ketampa menèh? Mesti bakal ditangèkké karo Gusti Elohim. Nanging jalaran bangsa Israèl nampik pitulungané Gusti Elohim, mulané bangsa liyané sing kelilan pretyaya marang Gusti Elohim lan nampa keslametan, supaya bangsa Israèl dadi mèri. Dadiné salahé bangsa Israèl malah nekakké kabetyikan kanggo bangsa liya-liyané. Lah nèk tibané bangsa Israèl waé wis bisa nekakké kabetyikan, lah sepira gedéné kabetyikané Gusti Elohim marang bangsa liya-liyané mbésuk, nèk bangsa Israèl kabèh bakal ditangèkké? Para sedulur, saiki aku nduwèni tembung marang kowé sing dudu bangsa Israèl. Kowé ngerti déwé nèk Gusti Elohim wis miji aku dadi rasul, kongkon nggelarké kabar kabungahan bab Gusti Yeshua HaMashiach marang bangsa-bangsa sing dudu Ju. Aku jan bungah tenan dikèki penggawéan iki karo Gusti Elohim. Sing tak suwun bangsaku déwé bisa mèri marang bangsa liya sing ketampa Gusti Elohim lan muga-muga bangsaku ènèng siji-loro sing uga bisa nampa keslametan sangka Gusti Elohim. Awit para sedulur, jalaran Gusti Elohim nampik bangsa Israèl, bangsa liya-liyané bisa ketampa Gusti Elohim. Lah nèk bangsa Israèl bakal ditangèkké lan ketampa menèh, kaya ngapa gedéné berkahé bangsa liya-liyané. Bakal kaya wong sing wis mati ditangèkké dadi urip menèh. Para sedulur, nèk Bapa Abraham kuwi wis dadi umaté Gusti Elohim, turun-turunané mesti ya semono uga. Nèk tyuwilané roti sing ndisik déwé dipasrahké marang Gusti Elohim, tegesé rotiné sak kabèhé ya dipasrahké marang Gusti Elohim. Nèk oyoté wèké Gusti Elohim, pangé uga ya wèké Gusti Elohim. Saiki arep tak gambarké ngéné para sedulur. Wong sing nduwé wit olèf kaé mesti ngetoki pangé sing ora metu wohé. Lah iki nggambarké bangsa Israèl. Lah kowé kuwi sing dudu bangsa Israèl kenèng dipadakké karo wit olèf sing alasan. Dadiné saiki kaya-kaya pangé wit olèf alasan diènter nang wit olèf sing apik. Kowé saiki kaya pangé olèf alasan tyampur sak wit karo

*pang liya-liyané sangka wit olèf sing apik lan pangé kabèh éntuké pangan sangka oyoté wit olèf sing apik. Nanging kowé aja nyepèlèkké pangé sing diketoki. Aja terus gemunggung, awit kowé kuwi namung pang waé. Kowé ora nyangga oyoté, nanging oyoté sing nyangga kowé. Lah menawa kowé terus ngomong: 'Lah pangé diketoki kuwi lak supaya awaké déwé diènter ta?' Kuwi bener, nanging kowé aja lali nèk pangé diketoki kuwi, jalaran ora pretyaya lan kowé diènterké, jalaran kowé pretyaya. Nanging aja terus gemunggung, malah kudu sing ati-ati. Awit para sedulur, nèk Gusti Elohim ora ngéman pangé wit olèf sing apik, mosok Dèkné bakal ngéman pangé wit alasan. Tegesé, nèk Gusti Elohim ora ngéman bangsa Israèl, apa kowé mikir nèk Gusti Elohim bakal ngéman kowé. Dadiné kowé saiki dunung nèk Gusti Elohim ora namung gedé kabetyikané, nanging Dèkné uga keras, ora kenèng digawé sembrana. Gusti Elohim ngajar bangsa Israèl sing ora manut, nanging Dèkné ngétokké kabetyikané marang kowé, nèk kowé temen terus manut marang Dèkné. Nèk kowé ora manut, kowé uga bakal kaya pang sing diketok. Nanging para sedulur, nèk bangsa Israèl terus pada nampa pitulungané Gusti Elohim lan pada manut, mesti bakal diènterké menèh nang wit olèf sing apik. Gusti Elohim gedé kwasané lan bisa ngentyepké menèh. Kowé para sedulur sing dudu bangsa Israèl, kowé kaya pangé wit olèf alasan sing diketok terus dientyepké nang wit olèf sing apik. Kuwi sakjané ora nggon-nggonanmu. Lah apa ora luwih gampang kanggo Gusti Elohim ngentyepké pangé wit olèf sing apik, sing mauné diketok, nanging terus dipasang nang wité déwé menèh." (Romeinen 11:11-24).* - Sha'ul [Paulus] gebruikt het bekende beeld van de olijfboom als hij zich richt tot de gelovigen uit de volken om over hun verhouding tot Israèl te spreken. De heidengelovigen worden als wilde takken geënt op de edele olijfboom. Zo krijgen zij deel aan de wortel en de vettigheid van de boom. Deze vettigheid, de olijfolie, wordt in de Bijbel herhaaldelijk gebruikt als beeld van Ruach haQodesh [de Heilige Geest]. De levenssappen worden door de wortel opgezogen en via de stam naar de takken getransporteerd. Het is duidelijk: de olijfboom is Israèl met wortel en takken, zoals blijkt uit o.a. Jer. 11:16 (*"Een groene olijf, schoon van prachtige vrucht, heeft de Eeuwige u genoemd"*) en Hos. 14:7 (*"Zijn loten zullen uitlopen en zijn pracht zal zijn als die van een olijfboom"*). Door die wortel en die stam stroomt het levenssap van de omgang met G'd tot in de takken. De wilde takken die overgeplant zijn op de goede olijfboom, danken aan deze sappen hun leven. Als Israèl er niet meer is, is de Kerk ontworteld! Een kerk of gemeente die niet op Israèl is geënt, is niet levensvatbaar en heeft bijbels gezien geen bestaansrecht! Maar spreekt Sha'ul niet ook over de verwerping van Israèl als volk, als Gemeente? Neen! Hij heeft het alleen maar over enkele takken die weggebroken zijn, opdat op deze vrijgekomen plekken wilde takken geënt konden worden. Hij heeft het niet over het omhakken van de hele boom! Het dreigend misverstand uit het vorige schriftgedeelte uitte zich dus, zoals ik reeds eerder heb opgemerkt, in de opvatting dat de heidenchristenen in G'ds heilsplan in de plaats gekomen zouden zijn van de Israëlieten. Dit gaat Sha'ul echter te ver en met krachtige argumenten verzet hij zich hiertegen. En wat draagt hij hier dan zoal tegenaan? Wel, in de eerste plaats spreekt hij de niet-joodse christenen hierop aan, want zij zijn het die deze gedachte koesteren. Hij verwijt hun opschepperij, ontstaan door hoogmoed, jegens de "eigenwijze Joden" die nog maar steeds niet in hun eigen Messias willen geloven. Daarvoor gebruikt hij het beeld van de olijfboom, dat Yir'm'yahu [Jeremia] ook al gebruikte (Jer. 11:15-17). Dat deze Joden gered moeten worden, net als ieder ander, benadrukt hij juist (vgl. Rom. 9:3; 10:1.). Maar ook wijst hij erop dat hij het resultaat van zijn werk als Jódse zendeling onder de heidenen, namelijk hun bekering, beschouwt als een sterke prikkel voor de nog onbekeerde Joden: *"Laten we hen maar jaloers op ons maken"*, adviseert hij. Maar dat worden ze natuurlijk nooit als het geestelijk stinkt van hoogmoed. De Kerk moet daarom heel goed weten waar ze mag staan: zij staat als wilde tak 'op de edele olijfboom Israèl' geënt, en niet Israèl 'op de wilde tak Kerk!' De gelovigen uit de volken zijn bij Israèl ingelijfd! Misschien zult nu wel vragen, bij welk Israèl zijn wij dan ingelijfd? Bij de staat Israèl, waar door de jaren heen een reeks voorstellen voor een anti-zendingswet in de Knesset is ingediend? Horen wij daarbij? Bij een volk dat gelovigen in Yeshua liever ziet gaan dan komen? Welnee! U bent gekomen tot het gelovig deel van Israèl, dat haar eigen Messias Yeshua wèl kent en belijdt. U hoort bij de Messiasbelijdende Joden en zij en u sámen vormen de Gemeente! Dát is de sfeer die de hele Romeinenbrief ademt. Sha'ul heeft krachtig geprobeerd de twee, gelovigen uit de Joden en gelovigen uit de volken, bij elkaar te houden, want zij horen bij elkaar, maar dan wel op de wijze waarop G'd het bedoelt



heeft: de niet-joodse gelovigen zijn in het symbolische beeld als wilde loten geënt op de edele olijf tussen de natuurlijke takken, en sámen leven zij vanuit de saprijke wortel. Maar daar zit wel een voorwaarde aan vast: zij moeten eerst volledig weggekapt worden van de wilde olijf waartoe ze van nature behoren! Dus: wie in Israël ingelijfd wil worden, zal zijn heidense achtergrond moeten verloochenen. Deze wilde takken moeten echt helemaal afgesneden worden uit de stam van herkomst. En dat is helaas onvoldoende gebeurd. De meeste wilde loten zijn weliswaar op de een of andere manier **verbonden** met de edele olijf, maar er **niet** echt op **geënt**, omdat ze nog vast zitten aan hun oude stam. In plaats van hun eigen cultuur, die gebaseerd is op heidense afgoderij radicaal los te laten (iets wat christelijke zendingen wél eisten van gekerstende inboorlingen in derde wereldlanden), en in plaats daarvan de bijbelse leefgewoonten over te nemen, hebben de met name Europese christenen hun nieuwe geloof met het oude gemengd. Bijbelse rituelen werden gekoppeld aan heidense rituelen. Bijbelse feestdagen werden gekoppeld aan heidense feestdagen. In plaats van weggekapt te worden van de wilde olijf en geënt te worden op de edele olijf heeft men beide olijfbomen gewoon met elkaar verbonden. In plaats van de geboorte, het lijden en sterven alsook de opstanding van Yeshua alsmede de uitstorting van de Heilige Geest te herdenken op de dagen waarop ze destijds daadwerkelijk hebben plaatsgevonden, namelijk op de Bijbelse feestdagen waarvan de exacte data door G'd zelf aan Moshe [Mozes] zijn meegedeeld, heeft men deze reeds eeuwenlang gekoppeld aan heidense feestdagen, die oorspronkelijk aan afgoden gewijd waren, vaak zelfs met gebruikmaking van de heidense symbolen zoals de kerstboom en de paashaas. Ik geloof dat we nu in een tijd leven dat de Eeuwige een ieder persoonlijk voor de keuze stelt, waartoe men wil behoren: de wilde olijf of de edele olijf! Als men voor de edele olijf kiest, moet men zich nu echt radicaal laten afkappen van de wilde olijf. Dat doet pijn, maar is wel noodzakelijk, omdat het enten anders niet mogelijk is! En voor de Joden geldt: zorg ervoor dat je op de goede olijf blijft en niet weggekapt wordt! Kies voor Yeshua! Het beroemde beeld van de tamme olijf is dus duidelijk: De totaliteit van Israël als stam blijft overeind staan, zelfs al zouden bijna alle takken van de edele olijfboom tijdelijk zijn weggebroken. De Verbonden, zowel het Oude alsook het Nieuwe zijn onbelast en blijven overeind! Om de woorden van dr. Cohen Stuart te gebruiken: "Wie dan niet met volle teugen de sappen van de edele olijf indrinkt, is ten dode opgeschreven. En dat geldt niet alleen voor de Joden, maar óók voor de Kerk van vandaag! Wat dat betreft is er een zeer opvallend verschil tussen de Kerk uit de volkeren en Israël. Niet-joden kunnen alleen maar individueel worden geënt op de stam van de edele olijf. Joden daarentegen worden individueel eruit weggebroken." Maar ook deze nog onbekeerde Joden zijn 'takken van de goede olijfboom'. Zij zijn weliswaar weggebroken wegens hun ongeloof, maar zodra ze zich bekeren en Yeshua als hun Messias aanvaarden, is het de Eeuwige die ook hèn aanvaardt en op hun eigen onderstam terug ent, waaruit ze eerst waren verwijderd. Sha'ul waarschuwt de gelovigen uit de heidenen indringend. Als zij zich niet bekeren van hùn houding, zal hèn hetzelfde lot treffen als het onbekeerde deel van Israël! Met één verschil: de mogelijkheid van het terug enten van takken die eerst weggebroken waren wordt niet aan de heidenen geboden! "Terug enten", "weder enten" of "opnieuw enten" staat hier namelijk niet in de zin van "voor de tweede keer enten" ongeacht de etnische afkomst, maar "terugzetten" of "terugplaatsen" van de natuurlijke takken naar hun oorspronkelijke plek waar ze vandaan komen. De Eeuwige heeft hun namelijk *"een geest van diepe slaap gegeven: ogen om niet te zien en oren om niet te horen"*. Deze natuurlijke takken zijn dus buiten hun eigen schuld om wegens de bedekking die G'd op hen gelegd heeft, tijdelijk van de edele olijf afgesneden en op water gezet om later alsnog geënt te kunnen worden. Maar ook hùn enting is welteverstaan éénmalig, evenals bij de wilde loten. De enting vindt plaats door bekering, door het aannemen van Yeshua haMashiach als Heer en Verlosser. Maar als men Hem daarna verloochent en weer terugvalt in het oude leven, wordt men echter definitief van de edele olijf afgesneden en kan niet zonder meer opnieuw worden geënt als men later berouw toont. Daarom vind ik het zo erg dat er tegenwoordig zo velen uit de Messiaanse beweging te ver doorslaan en orthodox worden. Het is net als in de medische wereld. Een implantaat, dat verwijderd wordt, kan niet zomaar opnieuw worden geïmplant, omdat het lichaam dan natuurlijke afstootverschijnselen vertoont. Als onze hemelse Vader de berouwvolle afvallige echter opnieuw aanneemt, dus voor de tweede keer ent, dan is dat onverdiende genade, geen verworven recht en wij mogen daar dus ook niet zonder meer van

uitgaan. In principe heeft Sha'ul het hier dus over een éénmalige enting in de goede olijfboom Israëel. Iets om over na te denken! De Kern van zijn betoog is dus: Israëel **blijft** G'ds volk. De gelovigen uit de volken zijn eraan toegevoegd en horen bescheiden en vriendelijk jegens hen en vooral solidair met de Joden te zijn! Vandaar de ernstige waarschuwing: *“Weest niet hoogmoedig! Roemt niet tegen de takken!”* Vertreedt daarom de Joden niet als een verworpen volk; beledigt hen niet die afgebroken zijn, en veel minder nog hen die wèl in de olijfboom bleven. De genade wordt gegeven niet om ons hoogmoedig te maken, maar om ons dankbaar te doen zijn. Men mag dus niet zeggen: “De takken zijn afgebroken opdat ik geënt zou worden”. Sha'ul zegt hier: *“Herinnert u: gij draagt de wortel niet, maar de wortel u!”* U bent slechts een geënte tak, tegen de natuur in op de edele olijfboom geënt, geen vrijgeborene, maar door een daad van genade vrijgemaakt en in het volk Israëel aangenomen! G'd heeft de oude olijfboom Israëel echt niet afgeschreven en de Kerk als een geheel nieuw en eigensoortig boompje ernaast geplant! In de directe context geeft Sha'ul aan: Israëel is en blijft de edele olijfboom en de geestelijke goederen van dat volk zijn het reddende en dragende element van de gemeente-identiteit (vgl Rom.15:27). De heidenen behoren volgens de Bijbel van nature tot wilde, waardeloze olijfbomen. Joden hoeven slechts in hun oorspronkelijke olijfboom te blijven om vruchten voort te brengen, terwijl de heidenen moeten worden overgeplant, want de wilde olijf is onvruchtbaar. Voor hen komt het pas tot leven en vrucht dragen als ze deel krijgen aan Israëls geestelijke goederen, waarmee echter niet de rabbijnse maar de G'ddelijke inzettingen zijn bedoeld. Vette sappen stijgen op in de edele olijfboom Israëel, omdat de Eeuwige Israëel liefheeft, en **in** (niet in plaats van) dit volk al Zijn mensenkinderen! Het betoog over de Joden wordt nu afgerond. Een geheim wordt ontsluit, een mysterie van de Eeuwige: Israëel is en blijft G'ds uitgekozen volk, maar niet beter dan de overige volken (vgl Rom. 2:9-11):

### De bekering der heidenen en het behoud van Israëel (Romeinen 11:25-36)

*“Want, broeders, opdat gij niet eigenwijs zoudt zijn, wil ik u niet onkundig laten van dit geheimenis; een gedeeltelijke verharding is over Israëel gekomen, totdat de volheid der heidenen binnengaat.”* **Surinaams:** *“Mi no wani, un brada fu asani, disi de wan kibritori tru, musu tan wan kibritori gi unu, fu un no kisi heimemre fu un srefi, fut aki: wan afu fu Israel sa abi tranga-ati so langa, te ipi ipi fu den heiden go na ini Gadokondre kaba.”* **Hindoestaans:** *“Bhái-bahin logan, ham na mángila ki tulog ápan rakam se soc-bicár karihe. Ohi se ham Parmeswar ke chipal bát batábe. Israel ke játi kháli thora din khátin na mángiga biswás kare, jab talak dusar játi me se sab cunal wálan Parmeswar ke ráj me bhittar na jái.”* **Javaans:** *“Para sedulur, ènèng prekara liyané sing nyatakké, nèk Gusti Elohim bakal ngangkat bangsa Israèl. Aku kudu ngudarké prekara iki, supaya kowé ora nduwèni pikiran nèk namung kowé sing ditampa Gusti Elohim, lah bangsa Israèl ora. Prekara iki mauné pantyèn kasimpen, nanging saiki arep tak omongké marang kowé. Kuwi ngéné: bangsa Israèl enggoné mangkotké atiné kuwi ora kanggo slawasé, nanging namung tekan mbésuk, nèk kabèh bangsa sing dudu Ju wis krungu kabar kabungahané Gusti Yeshua haMashiach.”* (Romeinen 11:25) - Een **deel** van Israëel is verhard, maar dat wil dus zeggen dat er ook een deel van Israëel **niet** verhard is. En toch heeft men in de kerken eeuwenlang volgehouden, dat **de** Joden (dus niet slechts een deel van hun) de Messias hebben verworpen, dat **de** Joden ongehoorzaam zijn en dat **de** Joden het Nieuwe Testament afwijzen! Waarom wordt het niet verharde deel van Israëel hier buiten beschouwing gelaten? Omdat men ze gewoon “christenen” is gaan noemen! Men staat er bij het lezen van de Bijbel nauwelijks bij stil, dat de 3000 mensen die op de Pinksterdag en de 2000 die twee weken later gedoopt werden, Messiasbelijdende Joden waren en géén christenen, want dat is een naam die in het Nieuwe Testament slechts drie keer voorkomt, en dan op de eerste plaats voor Griekse gelovigen. Sha'ul spreekt in vers 25 over een geheimenis. Als het gaat om de vraag waarom Yeshua door zoveel Joden niet wordt erkend als Messias, dan schrijft Sha'ul, dat dit een geheimenis is. Maar hij schrijft erbij dat hij de lezers van zijn brief van dit geheimenis niet onkundig wil laten, opdat zij niet eigenwijs zouden zijn. De tragiek is echter, dat velen van hun helaas wèl eigenwijs waren en in sommige opzichten nog steeds zijn. Sha'ul wist waar hij het over had en hij gebruikte hier bewust de krachtige woorden ‘onkundig’ en ‘eigenwijs’! Het is belangrijk dat de Kerk dit goed begrijpt, want onkunde over G'ds plan met Israëel leidt tot eigenwijsheid, en een eigenwijze kerk is een kerk die de Eeuwige niet kan gebruiken! Sowieso moet men afstappen van de term ‘kerk’, maar

daar heb ik het reeds in een andere Bijbelstudie uitgebreid over gehad. Sha'ul schrijft verder, dat de gedeeltelijke verharding over Israël is gekomen totdat de massa der heidenen is binnengegaan. Maar de Eeuwige staat in de tussentijd niet stil. Terwijl Hij over de hele wereld de oogst van de heidenen binnenhaalt, verzamelt Hij tegelijkertijd de verstrooiden van Israël op de hele aarde en brengt hen terug naar het land, dat Hij hun vaders onder ede beloofd heeft! Sha'ul schrijft verder: *“En aldus zal gans Israël behouden worden, gelijk geschreven staat: De Verlosser zal uit Tziyon komen, Hij zal de g'ddeloosheden van Ya'aqov [Jakob] afwenden. En dit is Mijn verbond met hen, wanneer Ik hun zonden wegneem!”* **Surinaams:** *“Èn dan a heri Israel sa feni yepi fu den sili, leki fa Buku de taki: Na Sion a Ferlusuman sa komopo, En sa yepi Ya'aqov [Jakob], puru en na ini a ogridu fu en. Èn dati sa de a ferbontu fu Mi nanga den taki, Mi sa teki puru den sondu!”* **Hindoestaans:** *“Tab sab Israel ke játi log bhi bac jáiga. Aisahi to Parmeswar ke pustak me likhal hai ki: Bacáwe Wála Sion se áiga. U Ya'aqov [Yáqob] ke aulád me se sab páp-burái nás kariga. Ham ulogse bát-cit karli ki ham ulogke páp ekdam se mitái debe!”* **Javaans:** *“Mengkono kuwi Gusti Allah bakal nylametké bangsa Israèl. Iki pantyèn wis tyotyok karo tembungé nabi Yésaya nang Kitab sing uniné ngéné: “Juru Slameté manungsa tekané sangka swarga, Dèkné bakal mbuwang sakkèhé dosané para turunané Bapa Ya'aqov [Yakub]. Gusti Elohim uga ngomong ngéné: Aku bakal nggawé perjanjian anyar karo bangsa Israèl, nèk Aku wis ngapura sakkèhé salahé!” (Romeinen 11:26-27).* - Het Israël, dat gedeeltelijk verhard was, zal behouden worden! Wat een heerlijke belofte! Maar let op! Sha'ul heeft het hier niet over degenen - Joden zowel als niet-joden - die **bewust** hebben gekozen voor G'ds tegenstander! Hier wordt gesproken over dat deel van Israël, waarvan Sha'ul in vers 8 heeft gezegd, dat de Eeuwige zelf hun een geest van diepe slaap, ogen om niet te zien en oren om niet te horen heeft gegeven. Van hùn zal de tijdelijke bedekking weggenomen worden. G'd zal hun ogen laten zien en hun oren laten horen! Tante Rebecca heeft dit in prachtige beeldspraak verduidelijkt met het verhaal van de verspieters, die met een reusachtige tros druiven uit het beloofde land terugkeerden tot Moshe [Mozes]. Zij droegen de rank met de druiventros met hun tweeën aan een draagstok. De druiventros is het beeld van Yeshua haMashiach, die in יוחנן Yochanan [Johannes] 15:1 over Zichzelf heeft gezegd: *“Ik ben de ware Wijnstok”*. Één Israëliet loopt voorop en kijkt voor zich uit, want hij moet op de weg letten. De andere loopt achteraan en kijkt tegen de druiventros aan, die tussen beiden in aan de draagstok hangt. Hij heeft het voorrecht om de druiventros, de Mashiach, te mogen aanschouwen. Hij symboliseert de Messiasbelijdende Joden. De Israëliet die voorop loopt, kan de druiventros niet zien, **maar hij draagt hem well!** Hij symboliseert het verharde deel van Israël. Hij hoeft zich eigenlijk alleen maar om te draaien (zich te bekeren) om Hem te kunnen zien. En dat gaat gebeuren! Dáár heeft Sha'ul het juist over in vers 26 en 27. Maar zover is het nog niet. Laten we verder lezen: *“Zij zijn naar het evangelie vijanden om uwentwil, naar de verkiezing zijn zij geliefden om der vaders wil. Want de genadegaven en de roeping G'ds zijn onberouwelijk!”* **Surinaams:** *“A tru, fu a breiti Boskopu sei den de feyanti wel, fu unu ede, ma fu a ferkisi sei den de lobi pikin, fu den tata fu den ede. Bikasi a gnade, disi Gado ben de gi kaba, nanga a kari fu En no kan berouw En kaba!”* **Hindoestaans:** *“Ulog Parmeswar ke khus khabar na mángat raha sune, ohi se usab okar dusman hoi gail. Aisane ekwan játi ke mauka milal okar sanghatian howe khát. Tabbo Israel log abbe talak Parmeswar ke sab se pyára játi hai. U to ulogke bápádáda log ke káran se usabke apane khátin cunis hai. Aur Parmeswar kabhi na koi ke bhalái karke ki to cunke pasta hai!”* **Javaans:** *“Para sedulur, jalaran bangsa Israèl nampik kabar kabungahané Gusti Yeshua haMashiach, mulané ya dadi mungsuhé Gusti Elohim. Lah kuwi malah nekakké betyik kanggo kowé. Nanging jalaran bangsa Israèl kuwi sakwijiné bangsa sing dipilih Gusti Elohim, mulané ya diéman tenan karo Gusti Elohim, éling perjanjiané marang Bapa Av'raham [Abraham], Yitz'chaq [Isak] lan Ya'aqov [Yakub]. Awit para sedulur, nèk Gusti Elohim wis nggawé putusan milih lan mberkahi bangsa Israèl, Dèkné ora bakal malih pikirané.” (Romeinen 11:28-29).* Nog duidelijker kan het toch niet? Maar waarom lezen vele broeders en zusters alleen maar de eerste helft en niet de hele vers? Waarom wil men de Joden wèl zien als vijanden van het evangelie maar niet als uitverkoren geliefden van G'd om der vaders wil? Waarom aanvaardt men niet gewoon de logische en overduidelijke betekenis van deze tekst? En waarom gaat alle aandacht naar het *“vijanden aangaande het evangelie”* (Statenvertaling), terwijl men het

daarop volgende “om uwentwil” gewoon over het hoofd ziet? Professor van Barneveld zei in het kader van “Boete ‘99” hierover o.a.: “Dat ‘om uwentwil’ heeft twee betekenissen. In de eerste plaats is ‘door hun val het heil tot de heidenen gekomen’ (Romeinen 11:11) en ‘hun tekort is rijkdom voor de wereld’ (Romeinen 11:12). Wij mogen die ‘vijandige Joden’ wel dankbaar zijn in plaats van op hen te mopperen en het Joodse volk te verwijten dat zij ‘Christus niet accepteren’. Maar er is nog een tweede betekenis van dat ‘om uwentwil’: Door uw schuld!!! Wij, gelovigen uit de volken, hebben het gelaat van de Messias Yeshua voor hen verduisterd! Paulus geeft ons gelovigen uit de volken een paar ernstige waarschuwingen: ‘Wees niet hoogmoedig, maar vrees!’ (Romeinen 11:20) en ‘...broeders, opdat gij niet eigenwijs zult zijn! (Romeinen 11:25). Wat heeft de Kerk zich al die eeuwen, tot op de dag van vandaag hoogmoedig tegenover het Joodse volk en het Joodse geloof opgesteld. Wat zijn we eigenwijs geweest! We hebben ons de ‘genadegaven en de roeping van G’d’ (Romeinen 11:28) toegeëigend, zeg maar ‘gestolen’ van Israël. Paulus was ook profeet en heeft voorgezegd wat er met ons, gelovigen uit de volken’ zou gebeuren: ‘...anders zult ook gij weggekapt worden’ (Rom. 11:22). Dat is precies wat er nu, in onze tijd gebeurt. De takken liggen dood te gaan aan de kant van de sloot en wat rest is een beetje ‘kerkje spelen’. Dat komt ervan als men G’d’s oogappel, als men Israël aanraakt! Wij plukken de wrange vruchten van 18 eeuwen ‘christelijk’ antisemitisme en anti-judaïsme. De Kerk is losgeraakt van wat Paulus noemt ‘de edele olijf’ en we ervaren bitter weinig van de ‘saprijke wortel’, zoals het heil van Jezus de Messias in Romeinen 11 wordt genoemd.” - Tot zover professor Van Barneveld. Op dit moment heeft inderdaad een groot deel van het Joodse volk, met name de ultra-orthodoxe Joden een vijandige houding tegenover ons omwille van het evangelie en bedreigen Messiasbelijdende Joden in Israël zelfs met lichamelijk geweld. Als individuele personen verbeuren zij de zegen van ברית החדשה B’rit haChadasha [het Nieuwe Verbond], als ze Yeshua haMashiach afwijzen. Maar als volk zijn ze nog steeds uitverkoren en “geliefden om der vaderen wil”, want anders zouden Zijn beloften niets betekenen. Hier staat G’d’s reputatie op het spel! - “Want de genadegaven en de roeping G’d’s zijn onberouwelijk. Want evenals gij eertijds aan G’d ongehoorzaam waart, maar nu ontferming hebt gevonden door hun ongehoorzaamheid, zo zijn ook dezen nu ongehoorzaam geworden, opdat door de u betoonde ontferming ook zij thans ontferming zouden vinden. Want G’d heeft hen allen onder ongehoorzaamheid besloten, om Zich over hen allen te ontfermen. O diepte van rijkdom, van wijsheid en van kennis G’d’s, hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn beschikkingen en hoe onnaspeurlijk Zijn wegen! Want: wie heeft de zin van de Eeuwige gekend? Of wie is Hem tot raadsman geweest? Of wie heeft Hem eerst iets gegeven, waarvoor hij vergoeding ontvangen moet? Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen: Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid! Amen.”

**Surinaams:** “Bikasi a gnade, disi Gado ben gi kaba, nanga a kari fu En no kan berouw En kaba. Bikasi so leki unu tu no ben bribi na Gado fosten, ma now, di den no wani bribi, Gado ben sari fu unu. So srefi den tu no wani gi yesi noya, fu a gnade, disi unu ben feni, mu meki den feni gnade tu. Bikasi Gado ben libi den alamala bra na ini a fasi, di den no wani arki En, fu A kan sari den alamala. Ke, fa a koni nanga a sabi fu Gado de dipi én begi! Fa a krutu fu En de dangra suma! No wan sma no kan kisi den pasi fu En krin! Osuma ben sabi, san de na ini Masra ati? Osuma ben rai na En, fa A musu du? Ofu osuma ben gi En wansani fosi, meki a mu kisi En paiman baka? Bikasi fu En én nanga En én gi En alasani de: Glori mu de fu En teigo! Amen!”

**Hindoestaans:** “Aur Parmeswar kabhi na koi ke bhalái karke ki to cunke pasta hai. Tulog pahile be-biswási ghat bhi thetharai karat rahile. Baki jab Israel ke játi Parmeswar ke bát na mángat raha sune, tab u tulogke dáya kare lagal. Ulogke ab ke tem ke thetharai dwára Parmeswar tulogke dáya karis hai, jeme u usabke bhi dáya kare. Ekko játi na mángat raha Parmeswar ke bát sune, ohi se sab kasurwár hai. I rakam se u dáya karke sab koi ke chama kar sakiga. Parmeswar hamlogke etana bhalái kare hai! Oke sab gyán hai aur har ek cij pura taur se jáne hai. Koi na samajh sake hai ki u kaise faisala kare hai, aur koi na okar soc-bicár samajh páwe hai. Aisane okar pustak me likhal hai ki: Ke Parmeswar ke soc-bicár ján páiga? Aur ke oke rái dei sakiga? Koi na bol sake hai ki: Ham Parmeswar ke kuch deilli hai, ohi se ab oke cáhi hamme kuch lautáre ke. Parmeswar sab kuch banáis hai, sab cij okare dwára barhe hai, aur sab cij okare khátin utpan bhail hai. Áw hamlog milke sada ke liye oke máhán máni ja! Aisahi to hai!”

**Javaans:** “Awit para sedulur, nèk Gusti Elohim wis nggawé

putusan milih lan mberkahi bangsa Israèl, Dèkné ora bakal malih pikirané. Wujuté kowé para sedulur sing dudu bangsa Ju, kowé mauné ya ora pada manut marang Gusti Elohim, nanging saiki kowé pada nampa kawelasané. Kenèng apa? Jalaran bangsa Ju nampik pitulungané Gusti Elohim. Mengkono uga, kaya enggoné Gusti Elohim ngétokké kawelasané marang kowé sing dudu Ju, Gusti Elohim uga bakal ngétokké kawelasané marang bangsa Ju. Dadiné bangsa Ju lan bangsa sing dudu Ju kabèh wis pada nglakoni dosa lan ya wis sak mestiné nèk kudu nampa setrapané. Lan jalaran sangka kuwi, Gusti Elohim saiki bisa ngétokké kawelasané marang kabèh manungsa, sing Ju lan sing dudu Ju. Pantyèn ya nggumunké tenan gedéné kasugihané Gusti Elohim ing berkah, kaweruh lan pangerti. Putusané Gusti Elohim ora ènèng sing bisa ndunungké lan ora ènèng sing bisa dunung tumindaké. Nabi Yésaya ya wis tau ngomongké bab iki, wujuté ketulis ngéné nang Kitab: Sapa ta sing ngerti pikirané Gusti lan sapa ta sing bisa ngréwangi Dèkné ing pamikiran. Sapa ta wis ngutang Gusti Elohim lan wani njaluk bayar! Awit para sedulur, sembarang kuwi tekané sangka Gusti Elohim lan bisané ènèng terus kuwi ya sangka kekuwatané Gusti Elohim, mulané kabèh wong kudu memuji lan nyembah marang Gusti Elohim slawasé! Amèn!” (Rom. 11:29-36). - Zo stelt Sha’ul de gelovigen te Rome gerust èn waarschuwt hen nogmaals, nu voor eigenwijsheid. Zij moeten zich niet verbeelden beter of meer te zijn dan Joden die Yeshua afwijzen. Uit de hoogte op hen neerzien mag niet! G’ds genade is er zelfs in de eerste plaats voor hèn (vers 29)! Want hoewel veel Joden hun Messias niet aanvaard hebben, is de ongevoeligheid van hun hart niet absoluut en hopeloos, maar passend in G’ds plan met de volken. Door hun afwijzende houding kon de Eeuwige met het aanbod van Zijn genade de rest van de wereld opzoeken. Maar Hij blijft Israèl opzoeken, door de eeuwen heen, net zolang tot Zijn gemeente uit alle volken G’ds Koninkrijk is binnengegaan. En dan zal blijken dat óók alle Joden die voor het eeuwige leven bestemd waren, zich hebben laten redden.

### De behoudenis van Israèl

“Zo zal 'gans Israèl' behouden worden” (vgl Jes. 45:25; 59:20,21). 'Gans Israèl' of 'heel Israèl' is duidelijk een hebraïsme. In de Mishna Sanhedrin 10:1 vind je een vergelijkbare uitspraak: “Heel Israèl heeft deel aan עולם הבא Olam Haba [de toekomstige wereld], want er staat geschreven: uw volk zal geheel uit rechtvaardigen bestaan” (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 60:21). We mogen aannemen dat 'heel Israèl' hier betrekking heeft op Israèl als volksgeheel, zonder daarbij direct te denken aan alle individuele Joden van alle eeuwen. Tegenover het geheel dat deel heeft aan de uiteindelijke verlossing staat het deel dat nu verhard is. Daarnaast is er ook nu een 'rest', de Messiasbelijdende Joden, en het bestaan daarvan houdt een belofte in voor de anderen (“Zijn de eerstelingen heilig, dan ook het deeg”). Bovendien moeten we over die rest niet te klein denken: 7000 ten dage van Elia, en die dacht dat hij alléén was. De meest gangbare invulling van vers 26a is binnen de christelijke theologie, ‘dat Paulus Israèl tenslotte in de Kerk liet opgaan’. Maar ook hier is sprake van een eeuwenoud misverstand. In het voorafgaande gedeelte heeft Sha’ul met de olijfboomallegorie de blijvende centrumfunctie van Israèl benadrukt: Niet de Kerk, maar Israèl is de edele olijfboom! Hij wordt direct gevoed uit de wortel en wie zich in die wortel, de geestelijke goederen van Israèl, verdiept, wie terugkeert naar een bijbelse denk-, spreek- en leefwijze, die komt 'thuis', die krijgt deel aan de levenbrengende sappen, doordat hij geënt wordt op die stam. Heeft Israèl dan geen redding nodig? Natuurlijk, zegt Sha’ul, heel Israèl zal immers worden 'gered'. De vraag die voor velen blijft is hoe dit dan in zijn werk zal gaan. Moeten ze zich niet tot het christendom bekeren? Is Yeshua niet hun Redder? Jazeker, maar ‘redden’ betekent hier niet 'veranderen van religie', in de zin van ophouden Jood te zijn. Een Jood, die Yeshua als Messias erkent, blijft voluit Jood. In Jeruzalem bleven ze (of werden ze) ijveraars voor de Tora (Hand. 21:20b). Is er voor de Joden dus toch een andere weg dan voor de heidenen? Nee, ook voor hen loopt de weg van redding uitsluitend via Yeshua haMashiach. **Er is geen andere weg!** Hijzelf heeft immers gezegd: “Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij! - Mi de a pasi nanga a waarheid nanga a libi. No wan sma no kan kon na Mi Tata, efu Mi no meki a kon! - Hamahi rasta, sachá aur jiwán báti. Koi na Pita Parmeswar ke pás jái sake hai Hamare bina! - Aku iki dalané marang Gusti Allah lan Aku sing nduduhké Gusti Allah kuwi sapa lan Aku sing ngekèki urip marang manungsa!” (יוחנן Yochanan [Johannes] 14:6).

Uit zijn hele brief is duidelijk dat het Sha'ul steeds gaat om de redding van zowel Israël alsook van heidenen met als volgorde: eerst de Jood, en óók de Griek. Heidenen die tot geloof zijn gekomen moeten dus niet afgaan op de vijandige houding van heel veel onbekeerde Joden. Daar moeten ze doorheen zien. Ze moeten deze mensen juist extra aandacht en liefde schenken door hun navolging van Yeshua (vers 31)! Zending onder Joden heeft in G'ds Woord een eerste prioriteit, maar dan wel op een verantwoorde en toragetrouwe wijze. Daarvoor behoren we ons erg in te spannen. Dat is een opdracht die de Gemeente vaak vergeten en erg verwaarloosd heeft. En als men aan zending onder de Joden deed, dan gebeurde dat doorgaans wel op een verkeerde manier. In plaats van het Joodse evangelie verkondigde men kerkelijke dogma's en in plaats van Yeshua haMashiach had men het over Jezus Christus. En dat gebeurt nog steeds. Men heeft de Koning van Israël ontjoodst, vergriekst, voor Joden onherkenbaar gemaakt, en zo kan men Yosef [Jozef] en zijn broeders inderdaad vergelijken met Yeshua en zijn broeders, de Joden. Yosef herkende natuurlijk wel zijn broeders, maar zij herkenden hem niet, omdat hij zo Egyptisch geschminkt was, onherkenbaar! En zo hebben de kerken door de eeuwen heen onze Joodse Messias onherkenbaar gemaakt en Hem een Griekse naam en Griekse identiteit gegeven. Vaak veranderde de zending echter zelfs in het tegenovergestelde, namelijk: afstoting, discriminatie en vervolging van de Joden. Laten we ons ook nu van deze schuld bewust zijn, die voor de Eeuwige belijden en ons ervan laten reinigen. Ik wil eindigen met een ברכה B'racha [zegenspreuk], die ik onlangs ergens gelezen heb: "Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die ons onopgeefbaar verbonden doet zijn met Uw volk Israël!"- Amen!

*Werner Stauder*